

VIKO – JAUNIMUI IR ŽEMĖS ŪKIUI

Keli išskirtiniai Vilniaus kolegijos Kraštovaizdžio dizaino studijų programos absolventų profesinių karjerų atvejai

Svajūnas Pekarskas: „Užsakovai, pamatę mano įgyvendintus projektus, patys mane susiranda.“

Žinomas Alytaus krašto dizaineris S. Pekarskas studijas VIKO baigė prieš kelerius metus. Dabar Svajūnas turi nedaug laisvo laiko: tęsia anksčiau pradėtų želdinimo užsakymų įgyvendinimą, su kolegomis rengia naujus kraštovaizdžio dizaino objektų projektus. Jo mėgstamiausi augalai: ežiuolės (*Echinacea*), virblės (*Achnatherum*), mėlitas (*Sesleria*); dėl ypatingo kvapo patinka ir monardos (*Monarda*). S. Pekarsko įgyvendintus sodų dizaino projektus pristatė žurnalas „Mano sodyba“. Svajūnas įsitikinęs, kad Kraštovaizdžio dizaino studijos buvo lemtingas pasirinkimas, suteikęs pagrindą sėkmei.

Po pokalbio su S. Pekarsku doc. dr. Rimantė Kondratienė, kraštovaizdžio dizaino studijų programos koordinatore, aptaria jo studijų prisiminimus, profesinės veiklos kelią, kūrybos principus: „Greitai tada prabėgo ketveri studijų metai, – prisimena Svajūnas. – Kai įstojau, pirmąjį semestrą net negalėjau patikėti, kad studijuojau būtent tai, kas man patinka, tad į kiekvieną paskaitą eidavau su malonumu.

Svajūnas Pekarskas.

tovaizdžio. Neretai pati *genius loci* – vietos dvasios – pajauta kūrėją įkvepia ir tarsi pasufluoja sprendinių idėjas. Jis stengiasi išsaugoti supančio aplinkinio vietovaizdžio charakterį, todėl projektuojamo želdyno kompozicinę struktūrą konstruoti pradeda pirmiausia siekdamas

dera harmoningiau negu egzotiški sodų meno stiliai. Bet tai nėra toks jau paprastas stilius, kaip gali atrodyti kuriam savamokslui dekoratyvinės sodininkystės mėgėjui. Natūralistinis kraštovaizdžio dizaino stilius tik paviršutiniškai žiūrint atrodo paprastas, nes atrodo artimas gamtos natūralumui (o tobuliausias dizaineris juk ir yra pati gamta!). Tačiau, specialisto požiūriu, tikrieji šio stiliaus pavyzdžiai, atmetus profanacijas, paraidžiui kopijuoti gamtos nesiekia. Kaip

Piet'o Oudolf'o kūrinių.

„O veikti šioje srityje tikrai yra ką. Jaučiu, kad dar tik įsibėgėju“, – neabejoja Svajūnas.

Erika Tichanovič, inžinerijos mokslų bakalaurė, vis įsitraukdama į naujas iniciatyvas suprato, kokią didelę naudą visuomenei teiktų veiklų apjungimas aplinkotvarkos darbų pagrindu.

Kraštovaizdžio dizaino studijas VIKO E. Tichanovič pasirinko, jos žodžiais tariant, norėdama gauti reikiamų teorinių

kūrimu ir jo edukacija visiems Lietuvoje idėjomis, – prisimena Erika. – Aktyviai dalyvavau visuomeninėje veikloje – savanoriauau nevyriausybinėje organizacijoje „SOTAS“, mokykloje rengiau tapybos parodas, dalyvavau rajoninėse gamtos mokslų olimpiadose. Be to, savanoriauau palaimintojo J. Matulaičio šeimos pagalbos centro žmonėms su negalia „Atviroje bendruomenėje“, kur susidomėjau edukacijos galimybėmis. Iškliausiu mentorystės mokymus Lietuvoje ir užsienyje, teikiau juos iš užsienio atvykusiems savanoriams. Vėliau savanoriauau „Lobių dirbtuvėse“ žmonėms su negalia ir kitose trumpalaikėse savanorystėse ekologijos ir tvarumo temomis.“

Tolydžio vis įsitraukdama į šias iniciatyvas Erika suprato, kokią didelę naudą visuomenei teiktų štai tokio pobūdžio veiklų apjungimas, galbūt naujomis formomis, aplinkotvarkos darbų pagrindu. Šių siekių vedina Erika apsisprendė savo ateitį susieti su tvariaja kraštovaizdžio, kuri derintų ir socialinių grupių interesus, ir ekologinių idėjų aspektus. Studijų VIKO metu išryškėjo Erikos motyvacija, iniciatyvumas, domėjimasis naujovėmis. Profesines kompetencijas ji nuolat tobulino ir tuo pačiu savo jau anksčiau pradėtas veiklas kryptingai tęsė dalyvaudama įvairiose tarptautinėse ir šalies mokslinėse konferencijose, seminaruose bei kursuose.

Erika aktyviai dalyvavo tvaraus verslo tarptautinėje mokymų programoje „Futurepreneurs“, kurioje vyko praktiniai seminarai apie tvaraus verslo kūrimą. Už aktyvią visuomeninę veiklą ir puikius studijų rezultatus E. Tichanovič buvo paskirta prezidentinė Jono Žemaičio vardinė stipendija.

Erika sėkmingai dirbo UAB „Maidina“ projektuodama automatinės laistymo sistemas. Antrame studijų kurse ji atliko „Erasmus+“ praktiką Vokietijoje, DEULA-Nienburg GmbH žemės ūkio inžinerijos instituto padalinyje, kur plačiau susipažino su sodininkystės ir kraštovaizdžio projektavimo ypatumais, vykdė želdynų tvarkymo edukacinius užsiėmimus užsienio moksleiviams, o po atliktos praktikos buvo pakviesta ten dirbti.

Baigusi studijas Erika, nors ir turėjo darbo pasiūlymų Lietuvoje, pasirinko DEULA-Nienburg GmbH žemės ūkio inžinerijos instituto padalinį, tai suteikė galimybę įsilieti į darnų aplinkotvarkos srities profesionalų būrį ir savo žiniomis bei potencialu prisidėti prie kraštovaizdžio apsaugos ir tvarkymo. „Manau, esu savo kelyje, kuriame turiu dar daug ką sužinoti“, – įsitikinusi Erika.

VIKO fotoinformacija

Profesionalus kraštovaizdžio dizaineris privalo ne tik išmanyti bet kurio sodų-parkų meno, kraštovaizdžio architektūros ar dizaino stiliaus subtilybes, bet ir, tobulindamas savo įgūdžius, įvaldyti atitinkamus komponavimo metodus praktiškai. Ir tam būtinos gilios studijos.

O dėstytojai tikrai turėjo ką papasakoti. Ar galėjo būti geriau? Antraisiais, trečiaisiais ir ketvirtaisiais metais jau teko studijuoti įvairesnius dalykus. Tai buvo dar vienas svarbus žingsnis mano gyvenime: praplėčiau akiratį, žinias ir netgi pažintis! Sužinojau daug naudingų dalykų, nors jau pats turėjau sukaukęs nemažai praktinės patirties, daugindamas ir augindamas dekoratyvius augalus, kurdamas ir įgyvendindamas želdynų projektus bei prižiūradamas želdynus. Studijų metais jau teko pritaikyti išmoktas žinias bei parengti baigiamąjį darbą, ir... esu kvalifikuotas inžinerijos mokslų profesinis bakalauras!“

Svajūnas teigia, kad asmeniškai jam karjera susiklostė tarsi savaime: „Užsakovai, pamatę mano įgyvendintus projektus, patys mane susiranda. Tai ir yra pati geriausia reklama.“

Svajūnas savo projektuose laikosi principo niekada nepakenkti, nesužaloti vietovės kraš-

išryškinti tai, ką aplinkoje pamato saugotino ir vertingo.

Profesionalus kraštovaizdžio dizaineris privalo ne tik išmanyti bet kurio sodų-parkų meno, kraštovaizdžio architektūros ar dizaino stiliaus subtilybes, bet ir, tobulindamas savo įgūdžius, įvaldyti atitinkamus komponavimo metodus praktiškai. Ir tam būtinos gilios studijos. Kai užsakovai pageidauja, želdynus Svajūnas jiems kuria įvairiais, kartais ir gana kontrastingais sodų-parkų meno stiliais. Pavyzdžiui, populiarizuotu vadinamojo japoniškojo stiliaus variantu, imituojančiu istorinių Tolimųjų Rytų šventyklų sodus. „Tačiau mano kūrybiniais siekiams vis dėlto artimesnis yra natūralistinis stilius“, – įsitikinęs Svajūnas. Šio jauniausio, tik per pastaruosius keletą dešimtmečių pradėjusio reikštis želdinimo stiliaus spalvų ir tekstūrų paletės ar apskritai kuriamą atmosferą neprieštarauja lietuviškų peizažų charakteriui, todėl visumoje

Erika Tichanovič.

ir bet kuriam kitam meno stiliui susiformavus, galiausiai susiklosto tik jam vienam būdingas kompozicijos taisyklių ar metodų rinkinys, šiame natūralistiniame stiliuje jau ryškėja būdingi tam tikri saviti dėsningumai. Natūralistinio stiliaus paslaptis tenka aiškinti literatūros šaltiniuose analizuojant įvairių šio stiliaus kraštovaizdžio objektų realizacijų visame pasaulyje patirtis. Svajūnas žavisi ir įkvėpimo semiasi iš žymaus Nyderlandų kraštovaizdžio architekto

žinių ir įgyti praktinės patirties kraštovaizdžio kūrimo ir želdynų tvarkymo srityse tam, kad ateityje galėtų profesionaliame lygmenyje pratęsti veiklą, kurios reikšmę atrado dar besimokydamas gimnazijoje.

Po pokalbio su E. Tichanovič doc. dr. R. Kondratienė, kraštovaizdžio dizaino studijų programos koordinatore, pristato jos studijų prisiminimus, samprotavimus apie profesinės veiklos kelią: „Gimnazijoje susidomėjau ekologija, aplinkotvarkos